

Arkitektforeningen
Danish Association of Architects

Indenrigs- og Boligministeriet
E-mail: im@im.dk; cc: jni@im.dk
Sagsnummer. 2021-2388

Høring over forslag til lov om ændring af byggeloven

08.07.2021

Vi takker for det tilsendte materiale og for muligheden for at afgive høringssvar.

Opbakning til nye krav til byggeriet

Akademisk Arkitektforening støtter lovforslaget om, at der indføres hjemmel i byggeloven til, at der i bygningsreglementet kan fastsættes krav til byggeriet om livcyklusvurdering og CO₂- grænseværdi, om totaløkonomisk analyse, om ressourceanvendelse på byggepladser samt om dokumentation af problematiske stoffer i byggematerialer, så bemyndigelsesbestemmelserne kan rummes inden for lovens formål. Vi er helt enige indholdet af de fire tilføjelser til bygningsreglementet.

Det er vigtige værktøjer i forhold til at understøtte den grønne omstilling og nå klimamål inden for byggeriet.

Udmøntning i bygningsreglementet

Vi bakker helt op de nye krav, men vi deler også den bekymring om de økonomiske og administrative konsekvenser af de nye dokumentationskrav i bygningsreglementet, som er beskrevet i høringen. Det kan blive svært for især mindre virksomheder at navigere i. Det kan medvirke til at centralisere og favorisere de større virksomheder på bekostning af lokal indflydelse og regional udvikling. Derfor er det vigtigt, at de nye krav bliver implementeret på en måde, så de bliver klare og operationelle.

Det er vores opfattelse, at der med de ændrede ansvarsforhold der er gjort gældende med ikrafttrædelsen af BR18, opstod så mange processuelle og administrative udfordringer for byggeriet - som endnu ikke er løst - og at disse kan blive øget med de nye bemyndigelser.

Disse forhold dækker over et manglende samspil imellem lovens

intentioner og hensigter og resultatet af dens praktiske udmøntning. Dette ses tydeligt i den måde som ikrafttrædelsen af BR18 har ændret på fordelingen af ansvarsforholdet og administrationen af byggesager.

Men det handler ikke alene om de udfordringer som byggeriet står overfor i forhold til bygningsreglementet, men også om et generelt stigende behov for målstyring og dokumentation af, som stiller nye krav til branchens organisering af opgaverne og til de redskaber og procedure som branchens aktører får stillet til rådighed, for at kunne sikre en succesfuld implementering af f.eks. de nye bemyndigelser.

Akademisk Arkitektforening deltager meget gerne i en dialog om et bedre bygningsreglement og en smidig implementering af de nye krav om dokumentation.

Med venlig hilsen

Lars Autrup
Direktør
Arkitektforeningen

København, den 14. juli 2021

Høringssvar - Høring af forslag til ændring af byggeloven

BL – Danmarks Almene Boliger har den 3. juni 2021 modtaget høring af forslag til ændring af byggeloven af Indenrigs- og Boligministeriet.

Med lovforslaget foreslås det at udvide byggelovens formål, så lovens formål rummer hensynet til klima og ressourcer samt hensynet til økonomisk bæredygtighed. BL hilser udvidelsen af formålsbestemmelsen velkommen, da de almene boligorganisationer har et øget fokus på bæredygtigt byggeri og ressourceeffektivitet.

Det foreslås endvidere, at der indføres bemyndigelsesbestemmelser til fastsættelse af krav til byggeriets klimapåvirkning. BL har ikke umiddelbart nogen bemærkninger til bemyndigelsesbestemmelsen, som vil føre til ændringer af bygningsreglementet.

BL har herudover ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Indenrigs- og Boligministeriet
Sagsnr. 2021-2388

Sendt til im@im.dk med kopi til jni@im.dk

København den 9. juli 2021/GKS

Høringssvar

Høring over forslag til lov om ændring af byggeloven

Bygherreforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ændringer af byggeloven, som substantielt sker med henblik på bemyndigelse til at implementere den politisk vedtagne strategi for bæredygtigt byggeri af april 2021 i bl.a. Bygningsreglementet. Vi anerkender behovet for lovændringerne, samtidigt med at vi henleder opmærksomheden på to overordnede forhold, nemlig koordineringen af implementeringen af strategien i det nye Koordineringsudvalg, hhv. EU's kommende taksonomi. Da byggeloven normalt kun ændres med længere intervaller, bør der tages højde herfor i lovens udformning allerede nu.

Ad. Koordineringsudvalget: Udvalget har i henhold til dets kommissorium til formål at bistå ministeren, folketinget og ministeriet med at implementere de tiltag, der er angivet i strategien. Hvis loven låses i et meget snævert leje, er der risiko for at denne vil være en hindring for at fornuftige tolkninger og implementeringsforslag, som måtte komme ud af Koordineringsudvalgets arbejde. Et eksempel herpå er tiltaget om *helhedsvurderinger af energirenoveringer*, som på indeværende tidspunkt ikke er konkretiseret, og der vil fx kunne opstå en diskrepans mellem dette tiltag og intentionerne om at reducere CO₂-aftrykket gennem LCA, som der lægges op til kun skal omfatte nybyggeri.

Ad. EU's taksonomi: De kommende bestemmelser om taksonomi ift. om investeringer kan betragtes som bæredygtige, og som efter planen implementeres fra og med oktober 2022, vil få konsekvenser for byggeriet. Derfor bør det overvejes, om der allerede nu bør indføres rammebestemmelse herom i byggeloven.

I forhold til de konkrete ændringsforslag og bemærkninger hertil, har vi følgende kommentarer:

Ad 2.2.2.) Det kommende krav om LCA er alene rettet mod nybyggeri, jf. den politiske aftale. Set i sammenhæng med det ovenfor nævnte tiltag om helhedsvurderinger af energirenoveringer bør loven allerede nu åbne op for eventuelle kommende krav LCA/grænseværdier ved renoveringer, som vil være omfattet af energiramme og/eller produktkrav (U- og Eref-værdier). Begrundelsen herfor er, at udledningerne fra den eksisterende bygningsmasse langt overstiger udledningerne fra nybyggeri, som også kun udgør en minimal del af driftsforbruget, forudsat at de nye bygninger lever op til de gældende energikrav. Ved at medtage en åbning for kommende krav til renoveringer, tages der højde for eventuelle implementeringsforslag fra Koordineringsudvalget og kommende politiske justeringer frem mod 2030.

Ad. 2.3.2) Hvis bestemmelsen om totaløkonomiske vurderinger / LCC skal finde anvendelse ift. offentlige og almene (offentligt) støttede byggerier, kan der blive behov for, at de øvrige rammebetingelser for anvendelse af totaløkonomi justeres, idet den gældende adskillelse mellem anlægsbudgetter (der regulerer udbud) og driftsbudgetter er en hindring for at lave reelle udbud ud fra totaløkonomiske principper, og dermed en hindring for opfyldelsen af intentionen med lovens bestemmelser omkring bæredygtig økonomi i byggeprojekterne.

Ad. 2.4.2) Det bør præciseres, at energibetragtningen i forslaget særligt er begrundet i CO₂-effekterne. I takt med, at fossile drivmidler erstattes af vedvarende energikilder, vil der kunne ske en forskydning i fokus på ressourceforbrug fx ift. produktiviteten. Desuden bør der, ud fra de samme overordnede betragtninger som angivet under 2.2.2., tages højde for, at der også kan komme krav til ressourceforbruget på byggepladser, der vedrører renoveringer (herunder ombygninger og tilbygninger) i Bygningsreglementets forstand.

Ad. 2.5.2) Loven bør på dette område udformes, således at denne tager højde for kommende krav om bygnings- og materialepas og EPD'er ift. materialer generelt, samt ressource- og miljøkortlægninger ved nedrivninger (fra 2023), som alt sammen vil være essentielt ift. at der kommer tilstrækkeligt styr på de problematiske stoffer og dokumentationen heraf.

Ad. 3) Afslutningsvist ser vi det som en mangel i ændringsforslaget og bemærkningerne hertil, at problemstillingen med fordeling af udgifterne mellem anlæg og drift i en totaløkonomisk sammenhæng ikke adresseres. Der henvises således i teksten eksplicit til påvirkning af anlægsudgifterne. Som nævnt under ad. pkt. 2.3.2 vil en ændring af rammebetingelserne være nødvendigt for at kunne leve op til lovens formål og mål på dette punkt.

Såfremt ovennævnte giver anledning til spørgsmål eller uddybning, står vi naturligvis til disposition.

Janet Nielsen

Fra: Lene Espersen <le@danskeark.dk>
Sendt: 8. juli 2021 10:55
Til: Janet Nielsen; Social- og Indenrigsministeriet
Emne: Høringssvar vedr. Lov om ændring af byggeloven sagsnummer 2021-2388

Kære Janet Nielsen jni@im.dk cc im@im.dk

Tak for muligheden for at blive hørt vedrørende ændring af byggeloven.

Danske Arkitektvirksomheder hilser de foreslåede ændringer af byggeloven velkomne – indførelse af krav om livscyklusvurdering og grænseværdier for klimapåvirkning, krav om totaløkonomisk analyse, ressourceanvendelse på byggepladser og dokumentation af problematiske stoffer.

Danske Arkitektvirksomheder vurderer, at afprøvningen af disse krav i den Frivillige Bæredygtighedsklasse og efterfølgende indfasning i Bygningsreglementet tilvejebringer et optimalt grundlag for at arkitektvirksomhederne kan gøre byggeriet væsentligt mere bæredygtigt i samarbejde med bygherrer og byggeriets øvrige aktører, herunder gøre byggeriet sundere, mere ressourceeffektivt, samt medvirke til at reducere Danmarks klimabelastning med 70% inden 2030 og medvirke til at omstille byggeriet til cirkulær økonomi.

Danske Arkitektvirksomheder vurderer, at de merinvesteringer i optimering og dokumentation, som kravene medfører, vil skabe både privat- og samfundsøkonomisk værdi, når effekterne af kravene realiseres. For arkitektvirksomhederne – og flere andre virksomhedstyper i byggeriets værdikæde – er ambitiøse bæredygtighedskrav med til at skabe et marked for innovative løsninger, og skærper dermed virksomhedernes internationale konkurrenceevne. Dermed er ændringerne i byggeloven ikke kun god byggepolitik, de er også god sundheds-, klima- og erhvervs politik.

Danske Arkitektvirksomheder takker for de gode og inddragende forløb mellem Styrelse og byggeriets organisationer i de forskellige politiske tiltag, der skal understøtte bæredygtigt byggeri. Da den teknologiske udvikling og byggeriets praksis ændrer sig markant som følge af det skærpede fokus på bæredygtighed generelt, er det vigtigt, at kravene løbende følges op og justeres i dialog med byggeriets aktører. Det medvirker Danske Arkitektvirksomheder gerne til.

Med venlig hilsen

Lene Espersen
Administrerende direktør

Danske Arkitektvirksomheder
Vesterbrogade 1E, 2. sal
1620 København V

M 23 27 69 26
T 32 83 05 00

le@danskeark.dk
www.danskeark.dk

Kommentering forslag til lovændring til byggelov

Danske Beredskabers bemærkninger til udkast til forslag til Lovforslag om ændring af byggeloven med ikrafttræden den 1. januar 2022, j.nr.: 2021-2388.

Afsender:

Danske Beredskaber, H. C. Andersens Boulevard 23, 3, 1553 København V

Sekretariatschef Bjarne Nigaard

Generelle bemærkninger:

Danske Beredskaber stiller sig positiv over for den politiske aftale om en national strategi for bæredygtigt byggeri, hvor hensynet til klima og ressourcer samt hensynet til økonomisk bæredygtighed prioriteres, og vi er ligeledes positive overfor den afledte udvidelse af byggelovens formål til også at rumme disse emner. Det er Danske Beredskabers fokus at støtte og drive den grønne omstilling fremad på en sikker og forsvarlig måde samt at sikre et godt brandsikkerhedsniveau for alle typer bygninger (herunder i byggematerialer), anvendelser, drift mv.

Danske Beredskaber anbefaler, at man inden udmøntningen af krav om bæredygtigt byggeri i bygningsreglementet, og senere i den efterfølgende testperiode, undersøger de afledte konsekvenser af byggelovens udvidelse i forhold til lovens andre hovedformål. Det bør blandt andet undersøges, hvilken betydning ændringerne har for det formål der er med at sikre, at bebyggelsen udføres, indrettes og bruges, således den frembyder tilfredsstillende tryghed i blandt andet brand- og sikkerhedsmæssig henseende. Derved sikres en nødvendig helhedstænkning i fastsættelse af krav til byggeriet og en rettidig anvendelse af data og analyse af alle aspekter.

Det er Danske Beredskabers anbefaling, at det for fremtidens bæredygtige byggeri sikres, at det nuværende brandsikkerhedsniveau i byggeloven bevares.

Bæredygtigt byggeri skal således planlægges med et tilstrækkeligt stort antal sikkerhedsbarrierer, som sikrer bygningen mod et totalt kollaps i brandsikkerheden.

Et tilstrækkelig stort antal barrierer i brandsikkerhedsniveauet vil sikre, at valg af brandsikringstiltag for konkrete projekter i fremtiden understøtter et højt og samfundsmæssig forventet sikkerhedsniveau under såvel evakuering, redning og slukning af brand. Ligeledes vil det sikre, at der tages højde for de gamle, sunde principper baseret på simplicitet og robusthed.

Med byggelovgivningens ændrede formål skal der derfor være et tilpas stort samspil mellem byggelovens brandsikkerhedsniveau og det forventede sikkerhedsniveau og den indsats beredskaberne skal levere i medfør af Beredskabslovgivningen, med opgaverne at

forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljø ved ulykker og katastrofer eller overhængende fare herfor.

Der må og kan under udmøntningen af byggelovens krav i bygningsreglementet og tilhørende vejledninger ikke planlægges efter, at beredskaberne kompenserer for et lavere brandsikkerhedsniveau i bæredygtigt byggeri, ligesom der heller ikke kan forventes atypiske indsatser fra beredskabet. For at kunne garantere muligheden for fortsat effektiv indsats, er det derfor væsentligt, at de gængse principper ikke fraviges.

Danske Beredskaber stiller sig gerne til rådighed for det videre arbejde med ændring af bygningsreglementet og tilhørende vejledninger, hvor relevante byggetekniske emner ønskes vurderet i forhold til deres betydning for beredskabernes operative opgavesæt. Danske Beredskaber vil i dette samarbejde blandt andet kunne bistå med opdateret oplysning om beredskabernes kontinuerlige udvikling i materiel, taktik, uddannelse mv. Tilsvarende bidrager Danske Beredskaber gerne i testfasens evaluering med data og viden om de afledte konsekvenser i forhold til beredskabernes indsatsforhold.

Bidraget fra Danske Beredskaber vil, ud over at understøtte by- og samfundsudviklingen, også have til formål bedst muligt at sikre en nødvendig balance imellem bygningsmæssig udvikling og beredskabernes muligheder for at kunne yde den forsvarlige indsats i trit med beredskabslovgivningen og samfundets forventninger til beredskabet.

Endelig bemærkes det, at man med lovændringen ikke forventer økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige. Dette understøtter ovenstående bemærkning om, at beredskaberne med ændringen ikke forventer at indgå som et kompenserende tiltag i forhold til brandsikkerhedsniveauet i byggeloven, og at der ikke anerkendes nye og afvigende principper for byggeri, med afledte krav til ændret indsatstaktik.

Indenrigs- og boligministeriet
Holmens Kanel 22
1060 København K.
Att.: Janet Nielsen
Sagsnummer 2021 - 2388

Odense, den 9. juli 2021

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af byggeloven

Brancheforeningen Danske Bygningskonsulenter, som repræsenterer arkitekt- og ingeniørfirmaer, der arbejder med tæthedsmåling, energimærkning, huseftersyn (Tilstandsrapporter og EI-eftersynsrapporter) og energirådgivning, takker for muligheden for at aflevere høringssvar.

Danske Bygningskonsulenter hilser ændringerne i byggeloven velkommen og bakker op om lovens formål med at rumme hensynet til klima og ressourcer samt hensynet til økonomisk bæredygtighed.

Danske Bygningskonsulenter har følgende bemærkninger:

Livscyklusvurderinger

Det ønskes, med dette lovforslag at indføre hjemmel i byggeloven til, at der i Bygningsreglementet kan stilles krav om livscyklusvurdering (LCA og LCC) i forbindelse med nybyggeri. Det fremgår desuden, at det i denne sammenhæng omfatter bygninger, der omfattes af energirammen og at dette derved omfatter de fleste bygninger, som opføres.

Danske Bygningskonsulenter vil kraftigt opfordre Indenrigs- og boligministeriet til at ændre kravet til bygningsscoopet, således at lovforslaget ikke gælder for enfamiliehuse og øvrige bygninger under 2.000 m², og som er omfattet af energirammedirektivet.

Det er omfattende at udarbejde livscyklusvurderinger (LCA og LCC). Det kræver et stort ressourceforbrug at udføre en sådan analyse i en høj kvalitet. En så omfattende analyse bør derfor kun udføres ved større byggerier med økonomiske ressourcer til det. Det vil således ikke være økonomisk bæredygtigt at stille krav om, at alle nybyggede enfamiliehuse får udarbejdet en livscyklusvurdering. Omkostningsniveauet for udarbejdelsen af en livscyklusanalyse vil være uforholdsmæssig højt sammenlignet med udbyttet af analysen.

På denne måde undgås en lignende situation som ved funktionsafprøvning, hvor man fejlagtigt har indført kravet for samtlige nye bygninger uanset behov og relevans.

Konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget giver hjemmel i byggeloven til at stille en lang række nye krav til erhvervslivet.

Danske Bygningskonsulenter mener, at de øgede krav til byggeriet bør afspejle sig i et krav om efteruddannelse af de konsulenter, der skal foretage livscyklusvurderinger og opgørelse af CO₂-ækvivalenter. Efteruddannelse er et vigtigt redskab til at sikre en høj kvalitet i det udførte arbejde.

Vægtning af de bæredygtige parametre

Lovforslaget bygger på et ønske om at give hjemmel til den frivillige bæredygtighedsklasse i byggeloven. Den frivillige bæredygtighedsklasse bygger på princippet om tre parametre; det sociale, det økonomiske og det miljø- og klimamæssige.

Lovforslaget lægger op til at sikre en totaløkonomisk tilgang til byggeri. Det er dog uklart, hvordan de enkelte parametre vægtes i forhold til hinanden.

Danske Bygningskonsulenter ønsker, at dette tydeliggøres i de endelige krav som udmøntes i Bygningsreglementet.

Med venlig hilsen

Danske Bygningskonsulenter

Formand for Danske Bygningskonsulenter

Brian Aaboe

Mail: Formand@danskebygningskonsulenter.dk

Cc: Info@danskebygningskonsulenter.dk

Til Indenrigs- og Boligministeriet
E-mail: im@im.dk
cc.: jni@im.dk
Sagsnummer 2021-2388

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

13. juli 2021 / mmh_dh
Sag 18-2021-00530
Dok. 543712

Danske Handicaporganisationers (DH's) hørings svar til forslag til lov om ændring af byggeloven

---

DH har modtaget forslag til lov om ændring af byggeloven i høring. DH takker for muligheden for at komme med bemærkninger. Vi har følgende bemærkninger:

Det fremgår af lovforslaget s. 3, at man med ændringerne ønsker, at alle 9 krav i "*Den frivillige bæredygtighedsklasse skal udmøntes i bygningsreglementet*". De fem krav er allerede hjemlet i byggeloven, og med forslaget ønskes derfor at indføre hjemmel til de resterende 4 krav "*Den frivillige bæredygtighedsklasse udgør et lettilgængeligt og ensartet grundlag at opføre bæredygtigt byggeri efter*".

Om "den frivillige bæredygtighedsklasse" skriver Bolig- og Planstyrelsen:

Målsætningen med bæredygtighedsklassen er at favne de tre dimensioner i bæredygtigt byggeri: Den miljø- og klimamæssige kvalitet, Den sociale kvalitet og den økonomiske kvalitet.
<https://baeredygtighedsklasse.dk/1-Formaalet-med-klassen/Formaalet-med-baeredygtighedsklassen#forord-ved-boligministeren>

Lovforslaget tager dermed udgangspunkt i den frivillige bæredygtighedsklasse, der ud over den klimamæssige og økonomiske dimension, også indeholder en *social dimension*. Lovforslaget har dog udelukkende fokus på klima og resurser samt på økonomisk bæredygtighed.

DH mener, at det er vigtigt at have fokus på klima, resurser og økonomisk bæredygtighed. DH er samtidig ærgerlig over, at den sociale dimension er helt fraværende.

DH foreslår, at der i loven også medtages den sociale dimension af bæredygtigt byggeri.

Den sociale dimension i bæredygtighedsdagsordenen bør tænkes ind

CONCITO har med støtte fra RealDania udarbejdet et fremsynsnotat om social bæredygtighed:
[2020.10.06 Fremsynsnotat om social bæredygtighed.pdf \(concito.dk\)](https://www.concito.dk/2020.10.06-Fremsynsnotat-om-social-baeredygtighed.pdf)

Notatet udkom i oktober 2020. Her fremgår det af indledningen:

Bæredygtighed omfatter normalt tre faktorer, den miljømæssige, den økonomiske og den sociale bæredygtighed. Vurderingen af bæredygtighed inden for byggeri har længe kun haft fokus på en begrænset del af den miljømæssige bæredygtighed, især at opnå lavt energifor-

brug i driften og undgå farlige stoffer i byggematerialerne. For øjeblikket er der en positiv tendens til at fokusere bredere på bæredygtighed i hele byggeriets livscyklus, især med fokus på byggematerialernes klimaaftryk. Dette skift kan ses i lyset af Danmarks mål om at reducere sine drivhusgasudledninger med 70 % i 2030 og det langsigtede mål om klimaneutralitet i 2050.

Tiden er nu kommet til også at sætte større fokus på den sociale bæredygtighed i den grønne omstilling af byggeriet.

DH mener, at når fokus i så udstrakt grad er på den klimamæssige og økonomiske bæredygtighed, glemmes et helt nødvendigt fokus på den sociale dimension.

DH mener, at en af udfordringerne med den sociale dimension er, at den ikke er så let at måle på, som de øvrige bæredygtighedsmål. Der mangler en definition af, hvad vi taler om, når vi taler social bæredygtighed i byggeriet. Når der ikke er en definition, er det svært at måle på, om byggeriet er tilstrækkeligt socialt bæredygtigt. Det bliver de mål, der kan måles, og som man bliver vurderet på, der får fokus.

DH mener, at der ikke er tvivl om, at et øget fokus på social bæredygtighed i byggeriet vil fremtidssikre byggeriet i endnu højere grad end i dag. Måske især, når det gælder mennesker med handicap, som derfor sandsynligvis i højere grad vil kunne benytte sig af diverse byggeri, end tilfældet er i dag, hvis den sociale bæredygtighed indtænkes.

DH foreslår, at Indenrigs- og Boligministeriet igangsætter en proces med at definere social bæredygtighed i byggeriet, og herefter opstiller mål for, hvordan vi opnår et mere socialt bæredygtigt byggeri i Danmark.

For uddybning af ovenstående, kontakt venligst chefkonsulent Maria Holsaae på e-mail: mmh@handicap.dk

Med venlig hilsen

Sif Holst

Næstformand

Indenrigs- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att.: Janet Nielsen, jni@im.dk

Federation of Danish Building Industries

Høringsvar til ændring af byggeloven

DI Byg og DI Dansk Byggeri takker for muligheden for at kommentere høring over forslag til ændring af byggeloven.

DI Byg og DI Dansk Byggeri anerkender behovet for at indføre hjemmel i byggeloven, der muliggør fastsættelse af krav om livscyklusvurdering (LCA) m.v. i bygningsreglementet. DI Byg og DI Dansk Byggeri finder det positivt, at byggelovens formål udvides til også at omfatte bæredygtighed, og at udkastet er et skridt i den rigtige retning mod en bæredygtig omstilling i byggeriet.

Vi har samtidig nogle betragtninger, der bør overvejes inden kravene udmøntes i bygningsreglementet.

Med forslaget indføres hjemmel til at foretage betydelige ændringer af bygningsreglementet. Ændringer, der vil kræve store omstillinger for de virksomheder, der på sigt bliver omfattet af kravene. Det er derfor også vigtigt, at Indenrigs- og Boligministeriet, herunder også Bolig- og Planstyrelsen, allerede nu forholder sig til de konsekvenser – både økonomiske og administrative – eventuelle ændringer af bygningsreglementet på sigt vil medføre. Dette begrundes i forventningen om indførelse af krav i bygningsreglementet i 2023 kombineret med den tid implementeringen forventes at måtte tage med national høringsperiode og notifikationsprocedure taget i betragtning.

Der lægges op til, at testfasen med den frivillige bæredygtighedsklasse skal benyttes til indsamling af data fra konkrete byggerier, herunder også de økonomiske konsekvenser, og derigennem udmøntes de enkelte krav i bygningsreglementet. På møde i testpanel for den frivillige bæredygtighedsklasse af 10. juni 2021, blev det oplyst, at der er 27 officielt tilmeldte projekter. DI Byg og DI Dansk Byggeri anerkender forsøget om at indhente data fra konkrete byggeprojekter, men skal samtidig påpege vigtigheden af, at nye krav indføres på et veldokumenteret grundlag, hvilket skal sikre, at det kan fungere i praksis.

Det fremgår, at lovforslaget ikke indeholder EU-retlige aspekter, hvilket DI Byg og DI Dansk Byggeri - isoleret set - er enige i. Den forventede udmøntning af krav i bygningsreglementet vil dog i høj grad indeholde EU-retlige aspekter. DI Byg og DI Dansk Byggeri skal derfor understrege vigtigheden af, at Indenrigs- og Boligministeriet samt

Bolig- og Planstyrelsen orienterer sig mod udviklingen på det europæiske område, så udmøntningen af kravene i bygningsreglementet ikke bliver en hæmsko for den europæiske samhandel og det indre marked. I denne sammenhæng skal DI Byg og DI Dansk Byggeri endnu engang fremhæve prioriteringen af revisionen af byggevareforordningen.

DI Byg og DI Dansk Byggeri har også nogle tekstmære bemærkninger til udkastet.

I udkastet benævnes *betragtningssperioden* som værende det samme som byggeriets levetid. Betragtningssperioden er den periode man har valgt at afskrive CO₂-aftrykket over, og det hænger ikke sammen bygningens levetid. DI Byg og DI Dansk Byggeri mener, at det er af meget stor vigtighed, at byggebranchen ikke – fejlagtigt – får indtryk af, at betragtningssperioden er det samme som bygningens levetid, hvilket er en reel risiko med formuleringen i udkastet. Aftrykket i livscyklusfasen B4 er et udtryk for, hvor mange udskiftninger, der skal ske indenfor betragtningssperioden, og det er i denne fase, at byggekomponenternes levetid skal tages i betragtning. Betragtningssperioden er derfor meget afgørende for, hvor tunge eller lette byrder byggeri medfører i forhold til kravet. Dette understreger vigtigheden af, at en løbende vurdering af betragtningssperioden indgår som en del af koordineringsudvalgets opgave. Hertil skal det også bemærkes, at det ikke fremgår af udkastet hvem eller hvordan betragtningssperioden er fastsat, hvilket bør præciseres.

Den foreslåede ændring af byggeloven medfører, at der i bygningsreglementet kan fastsættes krav om ressourceanvendelse på byggepladser i forbindelse med nybyggeri. Det fremgår ikke, hvorfor bestemmelsen ikke udvides til også at omfatte renoveringsprojekter, hvor DI Byg og DI Dansk Byggeri også mener, at der bør være fokus på ressourceanvendelse. Dette skal også ses i lyset af, at bemyndigelsen til fastsættelse af krav om dokumentation af problematiske stoffer i byggematerialer omfatter udskiftning af bygningsdele, og dermed ikke kun nybyggeri.

Det er vigtigt, at der er fokus på omkostninger, både til dokumentation og til gennemførelse af projekterne. Derfor kan man med fordel overveje, om der bør specificeres en bagatelgrænse for, hvad der skal medtages i beregningerne, ligesom det bør afklares, om installationer skal medtages.

Til lovforslagets § 6, stk. 1, litra l, jf. lovforslagets nr. 5, nævnes at udmøntning af krav om LCA i bygningsreglementet har til formål at synliggøre bygningens klimapåvirkning i et livscyklusperspektiv set i forhold til udformning, materialevalg og drift. Det er i denne forbindelse vigtigt at fremhæve, at klimapåvirkning i et livscyklusperspektiv ikke alene handler om materialevalg. DI Byg og DI Dansk Byggeri mener derfor, at det bør fremhæves, at også rådgiverne har en central rolle med at indtænke bæredygtighedsaspekter allerede i byggeriets designfase. Og i forlængelse heraf, at de valg, der træffes i designfasen blandt andet materialevalg, også reelt afspejles i det færdige byggeri. Dette er en pointe, der også er blevet fremhævet i klimapartnerskabet, og som bør tydeliggøres i udkastet.

Flere af udkastets forslag hænger uløseligt sammen med, at der er behov for flere og retvisende data. Dette kommer til udtryk i både strategi for bæredygtigt byggeri samt

aftale om udmøntning af pulje til bæredygtigt byggeri. DI Byg og DI Dansk Byggeri foreslår derfor, at der til § 6, stk. 1, tilføjes et litra p om krav til dataopsamling. Dette vil være relevant at kunne fastsættelse bestemmelser i bygningsreglementet om hvor og hvordan data bør opsamles, f.eks. vedrørende ressourceforbrug, begrænsning af klimapåvirkninger og fremme af kvalitet og drift i forhold til bebyggelser. Derudover vil man kunne fastsætte krav til datastandarder og formater.

DI Byg og DI Dansk Byggeri står naturligvis til rådighed, såfremt høringsvaret måtte give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Emil Engel Magnussen
Konsulent

**EJENDOM
DANMARK**

Indenrigs- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1260 København K

13. juli 2021

Ref. j.nr. 2021-2388

Seniorrådgiver, Ph.D.
Morten Jarlbæk Pedersen
+45 2380 9033
mjp@ejd.dk

Bemærkninger til høring over forslag til lov om ændring af byggeloven.

EjendomDanmark takker for muligheden for at give kommentarer til forslaget, der bl.a. skal udvide byggelovens formål til også at omfatte bæredygtighed.

EjendomDanmark har alene en række overordnede bemærkninger til lovforslaget.

Overordnede bemærkninger til lovforslaget

EjendomDanmark skal pege på tre overordnede forhold ved lovforslaget, som ministeriet kan overveje i det videre arbejde.

Fornuftig udvidelse af byggelovens formål

Byggeriet har afgørende betydning for samfundets ressourceforbrug – både i fysisk og økonomisk forstand. Ønsker man at dreje samfundet i mere bæredygtig retning, er det nødvendigt at inddrage byggeriet i overvejelserne. Derfor er det også fornuftigt at udvide byggelovens formål, sådan som det er tiltænkt i lovforslaget. Det er i denne sammenhæng væsentligt og positivt, at man også inddrager den økonomiske bæredygtighed.

Væsentligt, at kravene ikke bliver så stramme, at de umuliggør renoveringer, der øger bæredygtigheden

I ministeriets udmøntning af den foreslåede delegationsbestemmelse, er det væsentligt, at der ikke indføres krav, der besværlig- eller endda umuliggør ellers ønskede renoveringer af ældre bygninger. Det bedste må ikke blive det godes fjende, når det kommer til bæredygtighed. EjendomDanmark skal i forlængelse heraf bede Indenrigs- og Boligministeriet overveje, om der i det hele taget bør indføres en større fleksibilitet i bygningsreglementet, sådan som EjendomDanmark tidligere har foreslået.

Vigtigt med overblik over økonomiske og administrative konsekvenser

I lovforslaget gives Indenrigs- og Boligministeren mulighed for at foretage ikke ubetydelige ændringer i bygningsreglementet. Bygningsreglementet har afgørende betydning både for nybyggeri og for renoveringer, hvorfor

ændringer og stramninger af reglerne i dette reglement i høj grad kan påvirke både nybyggerier, renoveringer og planlægningen heraf. EjendomDanmark skal derfor henstille til, at stramninger og ændringer af bygningsreglementet overvejes meget nøje – herunder at man i hvert tilfælde grundigt undersøger de administrative og økonomiske konsekvenser ved f.eks. at indføre nye krav i bygningsreglementet. Samtidig skal EjendomDanmark understrege, at det er væsentligt, at der ikke foretages mange og drypvise ændringer af reglementet, da dette besværliggør den ofte langvarige planlægning af både nybyggeri og renoveringer.

I EjendomDanmark håber vi, at disse kommentarer kan bruges af Indenrigs og Boligministeriet til at kvalitetssikre lovforslaget yderligere, og i dette arbejde står EjendomDanmark naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Morten Jarlbæk Pedersen
Seniorrådgiver

Janet Nielsen jni@im.dk cc im@im.dk

FRI høringssvar vedr. Lov om ændring af byggeloven sagsnummer 2021-2388

Tak for muligheden for at blive hørt vedrørende ændring af byggeloven.

FRI hilser de foreslåede ændringer af byggeloven velkomne – indførelse af krav om livscyklusvurdering og grænseværdier for klimapåvirkning, krav om totaløkonomisk analyse, ressourceanvendelse på byggepladser og dokumentation af problematiske stoffer.

FRI vurderer, at afprøvningen af disse krav i den Frivillige Bæredygtighedsklasse og efterfølgende indfasning i Bygningsreglementet vil bidrage til såvel bedre og mere helhedsorientering i byggeri såvel som at nå Danmarks klimamål inden 2030.

Høringen afspejler naturligvis en større ændring, der sker ved at man nu også introducerer økonomi som en parameter i Byggeloven, en ændring som blandt bygningsejere er meget efterspurgt, men også vil kræve en styring af balancen mellem den privatøkonomiske og den samfundsøkonomiske værdi, når effekterne af kravene realiseres.

Det er FRI's vurdering, at ambitiøse bæredygtighedskrav er med til at skabe et marked for innovative løsninger, og dermed virksomhedernes internationale konkurrenceevne.

En forudsætning for bæredygtighed og grønnere byggeri er data og specielt data om bygninger i driftperioden. Både i forhold til ressourceforbrug, begrænsning af klimapåvirkninger og fremme af kvalitet og drift i forhold til bebyggelser er det relevant at kunne lave bestemmelser om hvor og hvordan der bør opsamles data. Videre vil man kunne angive krav til datastandarder og formater. Det foreslås derfor, at man i Byggeloven indfører mulighed for at stille krav til dataopsamling, som man så i Bygningsreglementet kan udmønte i relevante og nødvendige målemetoder.

Konkret foreslås, at der i § 6 indsættes et nyt punkt:

p) krav til dataopsamling

FRI takker for de gode og inddragende forløb mellem Bolig- og Planstyrelsen og byggeriets organisationer i de forskellige politiske tiltag, der skal understøtte bæredygtigt byggeri.

Med venlig hilsen

Inge Ebbensgaard
Chef for Byggeri og Byggepolitik

Mobil 6077 6094
E-mail ime@frinet.dk

Indenrigs- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1260 København K

Sendes pr. mail til:

im@im.dk og

jni@im.dk

**Høring over udkast til lovforslag om ændring af byggeloven –
sagsnummer 2021-2388 (IM Id nr.: 419520)**

Hovedstadens Beredskab har modtaget udkast til lovforslag om ændring af byggeloven, sagsnummer 2021-2388 - i høring fra Indenrigs- og Boligministerie.

Hovedstadens Beredskab skal i den forbindelse oplyse, at beredskabet tilslutter sig de af Danske Beredskaber fremsendte kommentarer til lovforslaget fra Danske Beredskaber.

Med venlig hilsen

Henriette Elmer

Afdelingsleder

16. juli 2021

Journal nr. 2021-0005752

Operativ styring

Brandteknik

Gearhalsvej 1

2300 Valby

Tlf.: +45 3343 1000

Mobil: +45 26882921

E-Mail: henelm@hbr.dk

www.hbr.dk

Til Indenrigs- og Boligministeriet

im@im.dk med kopi til jni@im.dk

Journalnummer 2021-2388: Høring af forslag til ændring af byggeloven

Indenrigs- og Boligministeriet har med brev dateret 3. juni 2021 fremsendt forslag til ændring af byggeloven og anmodet om at modtage bemærkninger til udkastet senest den 16. juli 2021.

TEKNIQ Arbejdsgiverne noterer, at udkastet har til formål at udmønte den politiske aftale om en national strategi for bæredygtigt byggeri. TEKNIQ Arbejdsgiverne støtter de hensyn, som søges varetaget strategien. Vi bakker derfor også op omkring tilvejebringelsen af de nødvendige hjemler i byggeloven, som vil gøre det muligt at fastsætte konkrete krav i bygningsreglementet.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at den konkrete udformning af reglerne skal ske i bygningsreglementet og sikre, at sektoren understøttes i at udvikle og indarbejde bæredygtige løsninger. Drift af bygninger er ifølge Klimapartnerskabet for Byggeri og anlæg det område i byggeriet, der udgør det største potentiale for CO2 reduktioner. Derfor vil et krav om anvendelse af totaløkonomi effektivt bidrage til at nedbringe CO2 udledningen fra bygninger. Samtidig vil kravet forebygge den type kassetænkning hvor bygherrer entydigt fokuserer på lavest mulige opførselsomkostninger, og i stedet sikre, at det er den samlede økonomi i at opføre og drive bygningen der definerer de mest bæredygtige løsninger. Beregning af totaløkonomi er en ressourcekrævende proces. Derfor opfordrer TEKNIQ Arbejdsgiverne til at man overvejer en bagatelgrænse for krav om totaløkonomiske beregninger, så de mindste projekter afskæres fra kravet, så omkostningerne ved kravet ikke overstiger gevinsten.

I forbindelse med udarbejdelsen af Klimapartnerskabet for bygge- og anlægssektorens anbefalinger til regeringen i 2020, blev der udarbejdet en baggrundsrapport om totaløkonomi- Rapporten gennemgår området og giver en række anbefalinger til indsatsområder, som kan understøtte et øget brug af totaløkonomi i bygge- og anlægsprocesser. Rapporten kan hentes på <http://kortlink.dk/2cb4k>.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør, TEKNIQ Arbejdsgiverne

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 9. juli 2021

Side 1/1

Indenrigs og boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 23. juni 2021

J.nr. 21-011

Sagsansvarlig HBA

Høring over forslag til lov om ændring af byggeloven. Jeres sagsnummer 2021-2388

Byggeskadefonden har fra Indenrigs og boligministeriet den 3. juni 2021 modtaget høring over forslag til lov om ændring af byggeloven.

Byggeskadefonden har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Helge B. Aaguis
Helge Birkerod Aaguis

Juridisk konsulent

hba@bsf.dk

M: 2215 5395

Janet Nielsen

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 3. juni 2021 11:32
Til: 'Janet Nielsen'
Emne: SV: Høring af forslag til ændring af byggeloven j.nr.: 2021-2388 (IM Id nr.: 419520)

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 3. juni 2021 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Janet Nielsen <jni@im.dk>
Sendt: 3. juni 2021 10:56
Emne: Høring af forslag til ændring af byggeloven j.nr.: 2021-2388 (IM Id nr.: 419520)

Til alle høringsparter

Hermed sender Indenrigs- og Boligministeriet udkast til lovforslag om ændring af byggeloven i offentlig høring.

Udkast til lovforslag samt høringsbrev og høringsliste kan også findes på <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65224>.

Indenrigs- og Boligministeriet skal anmode om, at eventuelle bemærkninger til lovudkastet sendes til im@im.dk med kopi til jni@im.dk senest den 16. juli 2021.

Spørgsmål til lovforslaget kan stilles til Janet Nielsen på jni@im.dk eller telefon 2440 8713.

Venlig hilsen

Janet Nielsen
Fuldmægtig

Indenrigs- og Boligministeriet | Holmens Kanal 22 | 1260 København K.

Janet Nielsen

Fra: Marianne Bentsen <info@danskekloakmestre.dk>
Sendt: 6. juli 2021 12:21
Til: Social- og Indenrigsministeriet
Cc: Janet Nielsen
Emne: Høring af forslag til ændring af byggeloven, j.nr. 2021-2388

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Til Indenrigs- og Boligministeriet

Danske Kloakmestre takker for muligheden for at afgive svar vedrørende Høring af forslag til ændring af byggeloven, j.nr. 2021-2388.

Danske Kloakmestre har ingen kommentarer til høringen.

Venlig hilsen

Marianne Bentsen

Sekretær Danske Kloakmestre

Tlf. 72 16 02 07

Sekretariat:

H.C. Andersens Boulevard 18, 1553 København V

info@danskekloakmestre.dk • www.danskekloakmestre.dk

Facebook • Instagram • LinkedIn

Sekretariat: H. C. Andersens Boulevard 18 • 1553 København V • danskekloakmestre.dk • [Facebook](#) • [Instagram](#) • [LinkedIn](#)

RØRCENTERDAGENE

8.-9. SEPTEMBER 2021

STAND
150

